

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. RUGSĖJO 10 D. NUTARIMO
NR. 1418 „DĖL VALSTYBINĖS ŽEMĖS SKLYPŲ PERDAVIMO VALDYTI, NAUDOTI IR
DISPONUOTI JAIS PATIKĖJIMO TEISE SAVIVALDYBĖMS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2023 m.

Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1418 „Dėl Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių patvirtinimo“, ir papildyti 15 punktu:

„15. Siekdamos tinkamai pasirengti įgyvendinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2115, pagal kurį miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotai (toliau – šiame punkte kartu – valstybinė žemė), išskyrus valstybės poreikiams reikalingą valstybinę žemę, pagal Vyriausybės įgalioto asmens ir savivaldybės tarybos įgalioto asmens pasirašomus priėmimo–perdavimo aktus nuo 2024 m. sausio 1 d. bus perduodami valdyti patikėjimo teise savivaldybėms, Vyriausybė, Vyriausybės įgaliotos institucijos, kitos šiame punkte išvardytos institucijos ir subjektai atlieka šiuos veiksmus:

15.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija rengia Vyriausybės nutarimo projektą dėl miestų ir miestelių teritorijų ribose esančios valstybinės žemės perdavimo patikėjimo teise savivaldybėms. Nutarimu perduotinos valstybinės žemės sąrašai sudaromi kiekvienai savivaldybei.

15.2. Aplinkos ministerija, prieš rengdama perduotinos valstybinės žemės sąrašų projektą, identifikuoja Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalyje išvardintus kriterijus atitinkančios valstybinės žemės (toliau – neperduotina valstybinė žemė) duomenis. Neperduotina valstybinė žemė yra:

15.2.1. valstybinės žemės sklypai (jų dalys), kurie suformuoti (jų dalys nustatytos) ir atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalyje nustatytus neperduotinos valstybinės žemės kriterijus;

15.2.2. teritorijos, kuriose patvirtinti ar pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, kuriuose Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalyje išvardytoms konkrečioms reikmėms reikia suformuoti valstybinės žemės sklypus arba pertvarkyti esamus valstybinės žemės sklypus.

15.3. Aplinkos ministerija dėl informacijos apie neperduotiną valstybinę žemę raštu kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą ir kitas suinteresuotas valstybės institucijas (toliau

kartu – suinteresuotos valstybės institucijos), kurios prašomą informaciją turi pateikti per 20 darbo dienų nuo rašto gavimo dienos. Aplinkos ministerijai teikiami duomenys ir dokumentai:

15.3.1. neperduotino valstybinės žemės sklypo unikalus numeris, vieta (savivaldybės pavadinimas, miesto ar miestelio pavadinimas), adresas (jei suteiktas) ir plotas hektarais, taip pat dokumentai, pagrindžiantys poreikį neperduoti žemės sklypo savivaldybei (jei neperduotina žemės sklypo dalis, – nurodomi duomenys žemės sklypo, kuriame yra ši dalis);

15.3.2. neperduotino žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės ploto vieta (savivaldybės pavadinimas, miesto ar miestelio pavadinimas), dydis hektarais ir dokumentai, pagrindžiantys poreikį neperduoti šio valstybinės žemės ploto savivaldybei. Taip pat pateikiami erdviniai duomenys, leidžiantys identifikuoti žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės ploto vietą 1994 metų Lietuvos koordinačių sistemoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 936 „Dėl Lietuvos geodezinių koordinačių sistemos įvedimo“. Teikiamų erdvinio duomenų formatas turi atitikti ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliosios institucijos nustatytus rekomenduojamus duomenų teikimo formatus ir standartus. Su erdviniais duomenimis turi būti pateiktas žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės ploto planas PDF formatu, parengtas naudojant minėtus erdvinio duomenis.

15.4. Aplinkos ministerija išnagrinėja suinteresuotų valstybės institucijų pateiktus Taisyklių 15.3.1 ir 15.3.2 papunkčiuose išvardytus duomenis ir dokumentus, įvertina, ar poreikis neperduoti nurodytą valstybinę žemę atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalyje nurodytus kriterijus.

15.5. Siekdama identifikuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotus valstybinės žemės sklypus, atitinkančius Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalies 1 punkte nustatytus kriterijus, ir dėl savivaldybės perduotinos valstybinės žemės sąrašų projektui parengti reikalingų duomenų Aplinkos ministerija raštu kreipiasi į valstybės įmonę Registrų centrą (toliau – Registrų centras). Registrų centras Aplinkos ministerijos prašomą informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Registrų centras Aplinkos ministerijai pateikia savivaldybės miestų ir miestelių teritorijų ribose esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų valstybinės žemės sklypų ir jų dalių sąrašą. Sudarydamas minėtą sąrašą, Registrų centras vadovaujasi Taisyklių 15.10 papunkčio reikalavimais.

15.6. Identifikavusi neperduotinos valstybinės žemės duomenis, Aplinkos ministerija informuoja Lietuvos erdvinės informacijos portalo tvarkytoją, perduoda jam Taisyklių 15.3.1 ir 15.3.2 papunkčiuose išvardytus duomenis (išskyrus dokumentus, pagrindžiančius poreikį neperduoti valstybinės žemės savivaldybei) ir Taisyklių 15.5 papunktyje nurodytą sąrašą. Lietuvos erdvinės informacijos portalo tvarkytojas, gavęs Aplinkos ministerijos duomenis ir duomenų teikimo sutartyje nustatyta tvarka Registrų centro pateiktus Lietuvos Respublikos adresų registro, Nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenis, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų:

15.6.1. parengia perduotinos valstybinės žemės erdvinio duomenis;

15.6.2. kiekvienai savivaldybei parengia perduotinų valstybinės žemės sklypų sąrašą, pateikdamas Taisyklių 15.8.1 papunktyje nurodytus duomenis, ir pateikia šiuos sąrašus Aplinkos ministerijai;

15.6.3. kiekvienai savivaldybei parengia perduotinų žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų planą PDF formatu, jame nurodydamas šios žemės bendrą plotą

vieno hektaro tikslumu, ir pateikia šiuos planus Aplinkos ministerijai.

15.7. Kai Aplinkos ministerija prašo Registrų centro ir Lietuvos erdvinės informacijos portalo tvarkytojo patikslinti pateiktą Taisyklių 15.5 ir 15.6.1–15.6.3 papunkčiuose nurodytą informaciją, Registrų centras ir Lietuvos erdvinės informacijos portalo tvarkytojas atnaujintą informaciją pateikia per 5 darbo dienas nuo Aplinkos ministerijos prašymo gavimo dienos.

15.8. Perduotinos valstybinės žemės sąrašų projekte įrašoma:

15.8.1. savivaldybei perduotino valstybinės žemės sklypo unikalus numeris, žemės sklypo vieta (miesto ar miestelio pavadinimas) ir adresas (jei suteiktas), žemės sklypo plotas ir perduotinas plotas hektarais (jei perduodama žemės sklypo dalis, nurodomi tokie patys duomenys apie žemės sklypą, kuriame yra perduodama dalis);

15.8.2. savivaldybei perduotinas žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės, esančios atitinkamos savivaldybės miestų ir miestelių teritorijų ribose, bendras plotas hektarais (vieno hektaro tikslumu) ir savivaldybės žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų planas PDF formatu.

15.9. Aplinkos ministerijos parengtame Vyriausybės nutarime, kuriuo savivaldybėms perduodama valstybinė žemė, įrašomas Vyriausybės įgaliotas asmuo, kuris pasirašys savivaldybėms perduodamos valstybinės žemės priėmimo–perdavimo aktus.

15.10. Kai Adresų registre įrašyta miesto ar miestelio teritorijos riba kerta valstybinės žemės sklypą, šis žemės sklypas perduodamas savivaldybei, jei pusė ar didesnė jo dalis patenka į šio miesto ir miestelio teritoriją.

15.11. Duomenis, reikalingus identifikuoti Nekilnojamojo turto registre įregistruotus valstybinės žemės sklypus, atitinkančius Žemės įstatymo 7 straipsnio (2023 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIV-2115 redakcija) 15 dalies 1 punkte nustatytus kriterijus, ir savivaldybėms perduotinos valstybinės žemės sąrašų projektui parengti, Registrų centras teikia Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytais sąlygomis.“

2. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimą Nr. 1418 „Dėl Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS ŽEMĖS PERDAVIMO SAVIVALDYBĖMS VALDYTI PATIKĖJIMO TEISE IR JOS PERDAVIMO KITIEMS VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIAMS, PASIBAIGUS SAVIVALDYBIŲ PATIKĖJIMO TEISEI Į JĄ, TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 2, 4 ir 12 dalimis, Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybinės žemės perdavimo savivaldybėms valdyti patikėjimo teise ir jos perdavimo kitiems valstybinės žemės patikėtiniams, pasibaigus savivaldybių patikėjimo teisei į ją, taisykles (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. Iki 2023 m. gruodžio 31 d. savivaldybių pateikti prašymai perduoti joms patikėjimo teise valdyti valstybinės žemės sklypus (jų dalis) Žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje išvardytoms

reikmėms nagrinėjami ir sprendimai dėl jų priimami pagal iki 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusį teisinį reguliavimą. Nuo 2024 m. sausio 1 d. tokių prašymų nagrinėjimo procedūra nutraukiama arba priimtas sprendimas perduoti žemės sklypą (jo dalį) (jeigu toks priimtas) panaikinamas tik kai paaiškėja, kad prašyme nurodytas žemės sklypas (jo dalis) perduotas (-a) savivaldybei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą. Apie priimtą sprendimą nutraukti prašymo nagrinėjimą arba panaikinti priimtą sprendimą perduoti žemės sklypą (jo dalį) šį sprendimą priėmusi institucija informuoja savivaldybę per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

2.2. Šio nutarimo 1 punktu patvirtintų Taisyklių nuostata dėl sąlygos pasibaigti savivaldybės patikėjimo teisei į jai perduotą valstybinės žemės sklypą (jo dalį), kai atlikus žemės naudojimo valstybinę priežiūrą nustatoma, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo sprendimu savivaldybei perduotas valstybinės žemės sklypas (jo dalis) nebenaudojamas (-a) reikmėms, kurioms jis (ji) perduotas (-a), taikoma, jeigu žemės sklypas (jo dalis) perduotas (-a) savivaldybei po 2023 m. gruodžio 31 d.

2.3. Šio nutarimo nustatyta tvarka:

2.3.1. tęsiamos ir baigiamos iki 2023 m. gruodžio 31 d. Vyriausybės nutarimu pradėtos miestų ir miestelių ribose esančių valstybinės žemės sklypų (jų dalių) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų perdavimo savivaldybėms valdyti patikėjimo teise procedūros;

2.3.2. pradedamos naujos miestų ir miestelių ribose esančių valstybinės žemės sklypų (jų dalių) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų perdavimo savivaldybėms valdyti patikėjimo teise procedūros Vyriausybės nutarimu, kai toks poreikis atsiranda po 2023 m. gruodžio 31 d., arba kai po šios datos nustatomi nauji miestai ir miesteliai, nustatomos naujos ar keičiamos miesto ir miestelio teritorijos ribos ir valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ir žemės plotai tampa priskirtiniais šioms teritorijoms;

2.3.3. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal iki 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusį teisinį reguliavimą vykdomos savivaldybėms perduotų miestų ir miestelių ribose esančių valstybinės žemės sklypų (jų dalių) perdavimo (grąžinimo) procedūros šiai tarnybai arba kitiems valstybinės žemės patikėtiniais pasibaigus savivaldybių patikėjimo teisei į juos.

2.4. Savivaldybių patikėjimo teisės į joms perduotus valstybinės žemės sklypus (jų dalis) pasibaigimo ir šių žemės sklypų (jų dalių) perdavimo (grąžinimo) Nacionalinei žemės tarnybai klausimai nesprendžiami, kai vykdydama įstatymų jai priskirtas funkcijas, Nacionalinė žemės tarnyba parduoda šiuos žemės sklypus (jų dalis) arba atkuria nuosavybės teises į juos pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą.

2.5. Savivaldybių patikėjimo teisės į joms perduotus valstybinės žemės sklypus (jų dalis) pasibaigimas savaime nėra pagrindas nutraukti ar pasibaigti savivaldybių sudarytoms šių žemės sklypų (jų dalių) valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutartis. Šiuo atveju nuomotojo ar panaudos davėjo teisės ir pareigos pagal šiame papunktyje nurodytas sutartis pereina kitiems valstybinės žemės patikėtiniais nuo tos dienos, kai atsiranda jų patikėjimo teisė į jiems perduotus valstybinės žemės sklypus (jų dalis).

3. Nustatyti, kad 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio nutarimo 1 punktu patvirtintų Taisyklių:

3.1. 7 punkto pirmosios pastraipos redakcija:

„7. Savivaldybė per Žemės informacinę sistemą Nacionalinei žemės tarnybai pateikia:“.

3.2. 8 punkto redakcija:

„8. Nacionalinė žemės tarnyba per 2 darbo dienas nuo savivaldybės prašymo perduoti patikėjimo teise valstybinės žemės sklypą (jo dalį) ir kitų dokumentų gavimo dienos patikrina, ar

pateikti visi Taisyklių 7 punkte išvardyti dokumentai ir duomenys. Jeigu nepateiktas bent vienas iš minėtų dokumentų ar duomenų, Nacionalinė žemės tarnyba per 1 darbo dieną nuo trūkumų nustatymo per Žemės informacinę sistemą informuoja savivaldybę prašydama juos pateikti. Savivaldybė pateikti trūkstamus dokumentus ir duomenis privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų gavusi Nacionalinės žemės tarnybos prašymą.

Nepateikus trūkstamų dokumentų ir duomenų, Nacionalinė žemės tarnyba savivaldybės prašymą palieka nenagrinėtą ir apie tai per Žemės informacinę sistemą informuoja savivaldybę per 2 darbo dienas pasibaigus trūkumų šalinimo terminui.

Nacionalinė žemės tarnyba, nustačiusi, kad pateikti visi Taisyklių 8 punkte nurodyti dokumentai ir duomenys, ne vėliau kaip per 12 darbo dienų juos išnagrinėja ir patikrina: ar valstybinės žemės sklypo (jo dalies) perdavimas valdyti patikėjimo teise savivaldybei atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus; ar prašyme nurodytas objektas atitinka tokiam objektui statyti (įrengti, tiesti) ir (ar) eksploatuoti prašomo perduoti valstybinės žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą; ar į šį žemės sklypą (jo dalį) gali būti atkuriamos nuosavybės teisės grąžinant jį natūra pagal įstatymus, reglamentuojančius piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą; ar šis žemės sklypas (jo dalis) neperduotas valdyti ar naudoti kitiems asmenims.“

3.3. 9 punkto pirmosios pastraipos redakcija:

„9. Pasibaigus Taisyklių 8 punkte nurodytam prašymo nagrinėjimo terminui, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas nedelsdamas, bet ne ilgiau kaip per 2 darbo dienas, turi priimti ir paskelbti Žemės informacinėje sistemoje vieną iš šių sprendimų tai įformindamas įsakymu:“.

3.4. 13 punkto redakcija:

„13. Miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotai (toliau šiame skyriuje – valstybinė žemė), išskyrus nurodytus Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalyje, netaikant Taisyklių II skyriuje nustatytų reikalavimų, perduodami valdyti patikėjimo teise savivaldybei, kurios teritorijos ribose yra miestas ir miestelis.“

3.5. 16 punkto redakcija:

„16. Aplinkos ministerija, prieš rengdama perduotinos valstybinės žemės sąrašų projektą, identifikuoja Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalyje išvardintus kriterijus atitinkančios valstybinės žemės (toliau – neperduotina valstybinė žemė) duomenis. Neperduotina valstybinė žemė yra:

16.1. valstybinės žemės sklypai (jų dalys), kurie suformuoti (jų dalys nustatytos) ir atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalyje nustatytus neperduotinos valstybinės žemės kriterijus;

16.2. teritorijos, kuriose patvirtinti ar pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai ar žemės valdos projektai, kuriuose Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalyje išvardintoms konkrečioms reikmėms reikia suformuoti valstybinės žemės sklypus arba pertvarkyti esamus valstybinės žemės sklypus.“

3.6. 18 punkto redakcija:

„18. Aplinkos ministerija išnagrinėja iš suinteresuotų valstybės institucijų gautus Taisyklių 17.1 ir 17.2 papunkčiuose išvardytus duomenis ir dokumentus, įvertina, ar poreikis neperduoti nurodytą valstybinę žemę atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalyje nurodytus kriterijus.“

3.7. 20.2 papunkčio redakcija:

„20.2. kiekvienai savivaldybei parengia perduotinų valstybinės žemės sklypų sąrašą, pateikdamas Taisyklių 22.1 papunktyje nurodytus duomenis, ir pateikia šiuos sąrašus Aplinkos ministerijai. Sudarydamas minėtus sąrašus, Žemės informacinės sistemos tvarkytojas vadovaujasi Taisyklių 14 punkto reikalavimais, iš jų išbraukia Aplinkos ministerijos identifiкуotus neperduotinų

valstybinės žemės sklypų duomenis ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotus valstybinės žemės sklypus, atitinkančius Žemės įstatymo 7 straipsnio 16 dalies 1 punkte nustatytus kriterijus;“.

3. Nustatyti, kad šis nutarimas, išskyrus 1 punktą, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

